

Nybro kommun
kommun@nybro.se

Beslut för förskoleklass och grundskola

efter tillsyn i Örsjö skola
i Nybro kommun

2016-12-08

2 (9)

Dnr 43-2016:4512

Tillsyn i Örsjö skola

Skolinspektionen har genomfört tillsyn i Nybro kommun under hösten 2016. Örsjö skola besöktes av Skolinspektionen den 17 och 18 oktober 2016.

Måluppfyllelse och resultat

På grund av lågt elevantal saknas nationell statistik för betygsresultat i årskurs 6 i Örsjö skola. Av skolenhetens egen statistik för 2016 framgår att ingen elev i årskurs 6 nådde kunskapskraven för betyget E eller högre i svenska, biologi samt hem- och konsumentkunskap. I ämnena engelska, geografi, historia, idrott och hälsa och teknik nådde hälften eller mer än hälften av eleverna inte kunskapskraven för betyget E eller högre.

Av skolenhetens egen statistik för 2016 framgår att andelen elever i årskurs 3 som nådde kunskapskraven för godtagbara kunskaper i svenska och matematik var 88 procent och att alla elever nådde kunskapskraven för godtagbara kunskaper i naturorienterande och samhällsorienterande ämnen. I svenska har inte alla elever bedömts nå kunskapskraven för godtagbara kunskaper något av de senaste fyra åren.

Översikt över konstaterade brister i verksamheten

Skolinspektionens ingripanden

Område	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
Undervisning och lärande	Ingen brist konstaterad	
Extra anpassningar och särskilt stöd	Ingen brist konstaterad	
Bedömning och betygssättning	Ingen brist konstaterad	
Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	Ingen brist konstaterad	
Förutsättningar för lärande och trygghet	Ingen brist konstaterad	
Styrning och utveckling av verksamheten	Föreläggande	2017-03-01
Ytterligare brister	Föreläggande	2017-03-01

2016-12-08

3 (9)

Dnr 43-2016:4512

Sammanfattande bedömning

Skolinspektionens tillsyn visar att utbildningen vid Örsjö skola till stora delar uppfyller författningarnas krav. För att höja de låga resultaten behöver skolans kvalitetsarbete förbättras, så att rektorn tillsammans med lärarna analyserar resultaten på skolenivå och fattar beslut om utvecklingsåtgärder som grundar sig på skolans resultat. Detta arbete behöver också dokumenteras.

Vidare behöver rektorn säkerställa att betyg beslutas av legitimerade lärare.

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Nybro kommun att senast den 1 mars 2017 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Styrning och utveckling av verksamheten

Rektor ska, genom ett aktivt ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Detta innebär exempelvis att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Nybro kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 4–7 §§ skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Rektor planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 4–7 §§ skollagen; Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

2016-12-08

4 (9)

Dnr 43-2016:4512

- Rektorn ska, tillsammans med personalen, utifrån skolans samlade resultat, analysera och besluta om nödvändiga utvecklingsåtgärder.
- Rektorn ska planera för och se till att utvecklingsåtgärderna genomförs.
- Rektorn ska se till att det systematiska kvalitetsarbetet dokumenteras.
- Rektorn ska, tillsammans med personalen, utveckla rutiner för hur det systematiska kvalitetsarbetet ska gå till.

Motivering till bedömning av brist

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i det systematiska kvalitetsarbetet vid Orrefors skola när det gäller att utifrån skolans samlade resultat analysera och besluta om nödvändiga utvecklingsåtgärder, planera för åtgärderna och se till att de genomförs. Det finns också brister i dokumentationen av arbetet.

Av intervju med rektorn framgår att han tar del av underlag från arbetslagen när han skriver den kvalitetsrapport som ska lämnas till huvudmannen, men att han inte har några gemensamma, övergripande diskussioner med personalen om arbetet med att följa upp skolans samlade resultat. Enligt rektorn följer skolans kvalitetsarbete ett årshjul där kunskapsresultat och bedömning följs upp i juni, och andra delar i slutet av året. Enligt rektorn måste skolan bli bättre på att sätta konkreta, gemensamma mål för verksamheten. Årets satsningar på läslýftet och formativ bedömning kommer från kommunen centralt och utgår inte från resultaten i Örsjö skola. Skolan har inte vidtagit några särskilda åtgärder utifrån resultaten från föregående läsår.

Kommunen har inför tillsynen skickat in *Kvalitetsrapport Örsjö skola Läsår 2015/2016* till Skolinspektionen som dokumentation av Örsjö skolas kvalitetsarbete. Där framgår att rektorn, i den mall som kommunen tillhandahåller för kvalitetsarbetet, redovisat de nyckeltal som kommunen kräver när det gäller elevers kunskapsresultat, i form av resultat på nationella prov i årskurs 3 och 6 och betyg i årskurs 6. I rapporten finns inte några analyser eller åtgärder för utveckling angivna med anledning av de låga resultat som redovisas avseende årskurs 6.

Enligt skollagen är rektorn ansvarig för att systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen.

Av Skolverkets allmänna råd med kommentarer Systematisk kvalitetsarbete för skolväsendet (SKOLFS 2012:98), framgår att rektorn bör skapa rutiner för hur kvalitetsarbetet ska bedrivas på enheten. Vidare framgår att rektorn tillsammans med personalen och utifrån uppföljningen bör analysera vad i enhetens verksamhet som påverkar måluppfyllelsen. Det framgår även att det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras. Dokumentationen ska vara tillräcklig för att ligga till grund för analys och beslut om prioriteringar och utvecklingsinsatser.

Sammantaget bedömer Skolinspektionen att rektorn inte, tillsammans med personalen, analyserat skolenhetens resultat och beslutat om nödvändiga utvecklingsåtgärder. Därmed finns också brister i dokumentationen av kvalitetsarbetet

2016-12-08

5 (9)

Dnr 43-2016:4512

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Örsjö skola inte uppfyller de krav som gäller för verksamheten föreläggs Nybro kommun att vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Ytterligare brister

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Nybro kommun att senast den 1 mars 2017 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Bedömning av brist

- Betyg ska beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas. Om läraren eller lärarna inte är legitimerade, ska beslutet fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad. (3 kap. 16 § skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Rektorn ska se till att betyg beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt betyget ska sättas. Om läraren eller lärarna inte är legitimerade ska beslutet fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad.

Motivering till bedömning av brist

Av insänd dokumentation och av intervju med rektorn framgår att det var en lärare som inte var legitimerad som vårterminen 2016 beslutade om betyg i flera ämnen i Örsjö skola, årskurs 6.

Skolinspektionen bedömer att betyg vårterminen 2016 inte beslutades av legitimerad lärare.

Motivering till val av verktyg

Då Örsjö skola inte uppfyller de krav som gäller för verksamheten föreläggs Nybro kommun att vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Övriga arbetsområden

Bedömning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att skolenheten uppfyller författningarnas krav avseende följande:

2016-12-08

6 (9)

Dnr 43-2016:4512

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen utgår från och genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de nationella målen och kunskapskraven. I detta ingår att läraren ger eleverna ett aktivt lärarstöd genom att exempelvis genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål och syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar. Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper och intressen, och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bland annat en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas vilja att lära. För att kunna individanpassa undervisningen och ge eleverna inflytande över denna är det centralt att läraren skaffar sig kunskap om elevernas olika behov och förutsättningar, liksom låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolans lärmiljöer måste anpassas så att de elever som riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås får stöd i form av extra anpassningar eller särskilt stöd. Skolan ska utveckla metoder för att stimulera och stödja tills åtgärderna får effekt genom att situationen för den enskilda eleven eller en grupp elever förbättras.

När skolans arbetssätt och arbetsformer inte är tillräckliga för att möta elevens behov ska en analys genomföras av hur skolan kan anpassa lärmiljöerna eller undervisningens innehåll och genomförande. Skolans svarigheter att möta elevens behov kan framkomma till exempel i undervisningen, genom resultat på nationella prov eller genom uppgift från eleven och dess vårdnadshavare. Lärare och elevhälsa ska oftast samråda för att kunna avge lämpliga insatser. Eleven och vårdnadshavaren ska vara delaktiga i detta. Det kan också handla om att skolan behöver förbättra sitt arbete med att hjälpa en elev med att planera och strukturera sina studier, färdighetsträning, specialpedagogiska insatser under en kortare tid, särskilda hjälpmedel eller utrustning och digital teknik med anpassade programvaror eller mer långvariga insatser såsom studiehandledning på modersmål eller regelbundna specialpedagogiska insatser såsom regelbunden kontakt med en speciallärare. Huvudregeln är att särskilt stöd ska ges i elevens ordinarie grupp om inte detta visats vara olämpligt utifrån elevens behov. Insatserna ska utvärderas och korrigeras om de inte haft avsedd effekt.

Bedömning och betygssättning

Skolan ska se till att läraren gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper utifrån de nationella kunskapskraven, och ger eleven och dess vårdnadshavare information om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling. Eleven ska, när omdömen ges eller betyg sätts i olika ämnen, enbart bedömas utifrån de nationella kunskapskraven och inte utifrån andra kriterier som läraren och skolan själv upprättat. Lärarens analyser av elevernas kunskaper ska bygga på olika underlag, som tillsammans ger en bred och allsidig bild av elevernas kunskaper. I detta ingår att läraren bl.a. ska använda sig av nationella ämnesprov tillsammans med övriga muntliga och skriftliga elevprestationer. Vidare ska skolan göra eleven och dess vårdnadshavare delaktiga i elevens utveckling genom att, löpande under studietiden och genom utvecklingssamtal, informera om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling och hur denna bäst kan stödjas.

2016-12-08

7 (9)

Dnr 43-2016:4512

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de exempelvis inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studieutrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum. Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolan ska se till att viktiga förutsättningar för elevernas lärande och trygghet är uppfyllda på skolan. Rektorn ska i ett tidigt skede uppmärksamma elever som av ogiltiga skäl inte deltar i skolarbetet, så att eleven så snart som möjligt deltar. Skolan ska bedriva ett aktivt värdegrundsarbete, som innebär att exempelvis grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter kommer till uttryck i praktisk handling.

Vidare ska lärarna ha kompetens och samverka med varandra, för att genom till exempel erfarenhetsutbyte utveckla skolans undervisning. Centrala stödfunktioner som skolbibliotek, elevhälsa och studie- och yrkesvägledning används aktivt i utbildningen, för att stödja och främja elevernas utveckling mot de nationella målen. Skolan ska således inte bara ha tillgång till dessa funktioner, utan de ska kontinuerligt användas i undervisning och övrig skolverksamhet.

På Skolinspektionens vägnar

Lena Stadler
BeslutsfattareRobert Holmblad
Föredragande**Bilagor**

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Bilaga 2: Fakta om Örsjö skola

2016-12-02

8 (9)

Dnr 43-2016:4512

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen granskar regelbundet all skolverksamhet i hela landet, för att se att den följer de lagar, regler och läroplaner som finns för verksamheten. Målet är att bidra till alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö, där alla når minst godkänt i alla ämnen.

Skolinspektionen granskar alla huvudmän, vilket innebär alla kommuner, utbildningsföretag och andra organisationer som driver skolverksamhet. Tillsynen görs vart tredje år. All skolverksamhet som en huvudman ansvarar för ingår i tillsynen. Det handlar om förskola, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, grundsärskola, gymnasiesärskola, vuxenutbildning, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Alla skolenheter ingår i tillsynen. Skolinspektionen prioriterar att besöka de skolor där en hög andel elever riskerar att inte få den utbildning de har rätt till. Det innebär att vi kan stanna längre på dessa skolenheter under själva tillsynsbesöket, men också att vi bättre kan följa upp att eventuella brister åtgärdas och ge råd och vägledning.

Skolinspektionen bedömer om, och i sådana fall på vilket sätt, den granskade verksamheten inte uppfyller de regler som gäller. Myndighetens granskning utgår bland annat från skollagen, förordningar och läroplaner. Bestämmelser som verksamheterna är skyldiga att följa.

När Skolinspektionen har tagit in tillräcklig information gör myndigheten en bedömning av om verksamheten lever upp till de lagar och regler som finns för verksamheten. Alla huvudmän får ett tillsynsbeslut för de verksamheter som huvudmannen ansvarar för. Dessutom får de skolenheter där Skolinspektionen fördjupat tillsynen och gjort tillsynsbesök ett eget beslut, som bara handlar om den skolenheten.

Skolinspektionen fattar också enskilda beslut avseende huvudmannens ansvarstagande över de skolformer som huvudmannen ansvarar för. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på de sakuppgifter som Skolinspektionen grundar sina bedömningar på. I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.

2016-12-02

9 (9)

Dnr 43-2016:4512

Fakta om Örsjö skola

Utbildningen i Örsjö skola omfattar förskoleklass för åtta elever och grundskola årskurs 1–6 för 52 elever. Verksamheten bedrivs i tre klasser, F–1, 2–3 och 4–6. En elev är mottagen i grundsärskolan, men är individuellt integrerad i grundskolan. Skolenheten leds av en rektor, som också är rektor för Flerohopp och Orrefors skolor. Lärarna är organiserade i ett arbetslag.